

ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN MAAKUNTIEN ESITYKSET ELVYTYKSEN- JA PALAUTUMISTUKIVÄLINEEN PAINOPISTEIKSI

Koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestävä kasvun uralle

Elpymis- ja palautumistukivälineellä tulee vauhdittaa maakuntien vahvuuksiin ja arktiseen osaamiseen perustuvaa, kansainvälisesti merkittävien ja elinkeinoelämää palvelevien TKI- ympäristöjen synnyttämistä ja kehittämistä. Osaamisympäristöjen kehittämisessä tulee huomioida niiden kytkeminen jatkuvan oppimisen periaatteisiin sekä ylimatekniikkaan ja kansainvälisiin ympäristöihin. Tuettavan toiminnan tavoitteena tulee olla osaamisen, teknologian ja digitaalisuuden jalkauttamiseen yrityksiin.

Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta

Vihreän siirtymän vauhdittamiseksi elpymis- ja palautumistukivälineellä tulee edistää tuotannollisia investointeja alueellisten ja paikallisten biopolttoaineiden jakeluverkostojen ja biojalostamojen kehittämiseen ja jakeluverkostojen laajentamiseen koko maahan, sekä vauhdittaa hiilineutraalin sähkön tuotannon ja sähkön siirtoverkkojen kehittämistä, ja vihreän teollisuuden investointeja. Suomessa tulee kehittää teollisuuden sivuvirtojen käsittelyä ja hyödyntämistä mm. metsä- ja maatalouden sivuvirroista, tukea kierto- ja biotalouteen liittyviä pilotti- ja tutkimusympäristöjä, sekä edistää puurakentamisen pilottikohteita ja tuulivoimapuistojen investointeja.

Suomen kansainvälisen kilpailukykyturvaaminen

Itä- ja Pohjois-Suomen kansainvälinen kilpailukyky tukee koko Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat pitävät erittäin tärkeänä, että elpymis- ja palautumistukivälineellä vauhditetaan ja mahdollistetaan suurinvestointien ja teollisuuden investointien toteutuminen Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä vahvistetaan elinkeinoelämää tukevien klustereiden toimintaa ja kansainvälistymistä niiden koko arvoketjussa. Myös COVID-19-pandemian koettelemaa matkailutoimialaa, sen kehittämistä ja investointeja tulee vauhdittaa elpymis- ja palautumistukivälineestä. Lisäksi on varauduttava tukemaan vientiteollisuutta ja sen toimintaedellytyksiä kriisin pitkittyessä, sekä edistettävä uusien alihankintaketjujen syntymistä ja niiden kotimaista tuotannon huoltovarmuuden varmistamiseksi. Yritysten pääoman saatavuutta on edistettävä myös pääomainojen ja takausten kaltaisten tukivälineiden avulla.

Kestävä infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja kilpailukyky edellyttävät panostamista saavutettavuuteen. Suomen on rakennettava alueellisesti kattava valokuituverkko ja tuotava 100 Mbit/s yhteydet kaikkien saataville. Samalla on tuettava 5G/6G-teknologian pilotti- ja testausympäristöjen kehittämistä ja yhteyksien saatavuutta myös maaseutumaisilla alueilla. Suomen ja maakuntien TKI-toimintojen kasvattaminen, Suomen kansainvälisen kilpailukykyturvaaminen ja digitalisaation vahvistaminen kulkevat käsikädessä. Sosiaali- ja

terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistamiseksi ja kustannusvaikuttavuuden lisäämiseksi on panostettava etäpalveluiden ja niitä tukevien teknologioiden ja tietoliikenneyhteyksien kehittämiseen, sekä etäpalveluiden käyttöönottoa edistäviin kokeiluihin. Elpymis- ja palautumisvälineellä tulee tukea alueellista rakennusteollisuutta yksityisen kysynnän hiipuesssa sekä pitää yllä ja luoda uusia toimintaedellytyksiä julkista infraa ja toimivia liikenneyhteyksiä tarvitsevalle vientiteollisuudelle.

Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen

Itä- ja Pohjois-Suomen elinkeinoelämän kasvun esteinä on osaavan työvoiman puute. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi tulee helpottaa ulkomaisen työvoiman saatavuutta sekä edistää maahanmuuttajien ja ulkomaisten opiskelijoiden työllistymistä. COVID-19-pandemia on entisestään lisännyt nuorten työttömyyttä sekä pitkäaikaistyöttömyyttä. Näiden ryhmien työllistämistä tulee edistää erilaisin kokeiluin sekä tukemalla uudelleen koulutusta, sujuvaa siirtymää työmarkkinoilla ja nykyaikaisia oppimisympäristöjä, sekä kehittämällä ketteriä koulutuspalveluita.

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja, Keski-Pohjanmaan liitto

Pauli Harju
Maakuntajohtaja, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Marko Korhonen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Savon liitto

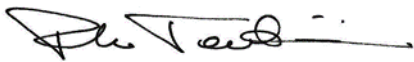
Pentti Malinen
Maakuntajohtaja, Kainuun liitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja, Etelä-Savon maakuntaliitto

Mika Riipi
Maakuntajohtaja, Lapin liitto

Risto Poutiainen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto